

Кібляр Віктор Леонтійович

Начальник відділу земельних ресурсів ТМР

vzr_tmr_2011@ukr.net

Квасниця Оксана Василівна

к.е.н., доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія

Тернопільського національного економічного університету

o.kvasnytsia@tneu.edu.ua

ВИДІЛЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК УЧАСНИКАМ АТО

Законодавством України передбачено систему пільг для учасників бойових дій та осіб, прирівняних до них, зокрема, це стосується і надання земельних ділянок.

Відповідно до статті 12 (пункт 14) Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» [1] учасникам бойових дій надаються, серед інших, такі пільги: першочергове відведення земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, садівництва і городництва.

Надання у власність земельних ділянок здійснюється у порядку, визначеному статтею 118 Земельного кодексу України, за умови, що учасник бойових дій не скористався своїм правом на безоплатне отримання у власність земельної ділянки та надав відповідний документ, що посвідчує його участь в антитерористичній операції (посвідчення, довідка, наказ тощо).

Відповідно до Земельного кодексу України, зацікавлені в одержанні безоплатно у власність земельної ділянки із земель державної або комунальної власності для ведення особистого селянського господарства, ведення садівництва, будівництва та обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибної ділянки), індивідуального дачного будівництва у межах норм безоплатної приватизації, подають клопотання до відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування, який передає земельні ділянки державної чи комунальної

власності у власність відповідно до повноважень, визначених статтею 122 Кодексу [2]. У клопотанні зазначаються цільове призначення земельної ділянки та її орієнтовні розміри. До клопотання додаються графічні матеріали, на яких зазначено бажане місце розташування земельної ділянки.

Відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, який передає земельні ділянки державної чи комунальної власності у власність відповідно до повноважень, визначених статтею 122 Кодексу [2], розглядає клопотання у місячний строк і дає дозвіл на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки або надає мотивовану відмову у його наданні.

Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки розробляється за замовленням громадян суб'єктами господарювання, що є виконавцями робіт із землеустрою згідно із законом, у строки, що обумовлюються угодою сторін.

Розроблений проект землеустрою підлягає обов'язковому погодженню з територіальним органом Держземагентства України, а у разі розташування земельної ділянки у межах населеного пункту або земельної ділянки за межами населеного пункту, на якій планується розташування об'єкта будівництва, — із структурними підрозділами районних державних адміністрацій у сфері містобудування та архітектури.

Після погодження проекту землеустрою громадянину необхідно звернутися до державного кадастрового реєстратора за місцем розташування земельної ділянки із заявою про проведення державної реєстрації земельної ділянки та надання витягу про земельну ділянку з Державного земельного кадастру. Процедуру державної реєстрації земельної ділянки встановлено пунктами 107-115 Порядку ведення Державного земельного кадастру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 року № 1051.

Відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, який передає земельні ділянки державної чи комунальної власності у власність відповідно до повноважень, визначених статтею 122 Кодексу, у двотижневий строк з дня отримання погодженого проекту

землеустрою щодо відведення земельної ділянки (а в разі необхідності здійснення обов'язкової державної експертизи землепорядної документації згідно із законом — після отримання позитивного висновку такої експертизи) приймає рішення про затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та надання її у власність.

Згідно з статтями 125, 126 Кодексу [2] право власності на земельну ділянку виникає з моменту державної реєстрації цього права та оформлюється відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» [3].

У цьому контексті, для забезпечення реалізації пільг в частині першочергового відведення земельних ділянок учасникам бойових дій та осіб прирівняних до них, в тому числі учасникам антитерористичних операції та їх сім'ям, особам на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» та які зареєстровані у Тернополі, прийнято рішення міської ради від 16.03.2018р. «Про грошову компенсацію за земельні ділянки учасникам бойових дій та особам прирівняних до них». Відповідно до зазначеного рішення на розгляд відділу надійшло 166 звернень, грошову компенсацію виплачено 4 особам в сумі 302тис.грн. В процесі підготовки знаходиться проект рішення виконавчого комітету про виплату компенсації ще 2 учасникам [4].

Крім того повідомляємо, що 13 учасникам АТО, 11 сім'ям загиблих та 4 громадянам пільгової категорії надано дозвола на виготовлення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок під будівництво житлових будинків, господарських будівель та споруд з правом безоплатної передачі у власність. Оформлення документів та прийняття відповідних рішень міської ради щодо надання земельних ділянок, на стадії завершення. Окрім зазначеного, 25 учасникам АТО, 1 сім'ї загиблих та 7 громадянам пільгової категорії вже передано у власність земельні ділянки під будівництво житлових будинків, господарських будівель та споруд, загальною площею 1,92га.

Стосовно звернень учасників АТО про надання земельних ділянок під будівництво та обслуговування гаражів, слід зазначити, що прийнято 731

рішення міської ради щодо надання дозволу на розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок під будівництво та обслуговування гаражів та 54 щодо затвердження відповідних проектів землеустрою. Аналогічні проекти рішень підготовлено на чергову сесію міської ради для учасників АТО.

Для порівняння у 2017 році земельні ділянки отримали: 793 учасники АТО та 254 громадяни пільгової категорії отримали земельні ділянки під будівництво житлових будинків, господарських будівель та споруд з правом безоплатної передачі у власність за адресою вул. Микулинецька

Із врахуванням сформованої черги учасників АТО стосовно надання земельних ділянок під будівництво та обслуговування житлових будинків, частина громадян учасників АТО отримали земельні ділянки для ведення садівництва в напрямку Львівської траси шляхом звернення до Головного управління Держгеокадастру в Тернопільській області.

Список використаних джерел:

1. Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12>.

2. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III (ЗК). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.

3. Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>.

4. Звіт про роботу відділу земельних ресурсів. URL: <https://rada.te.ua/vikonavchiy-komitet/rishennya-vikonavchogo-komitetu/24380.html>